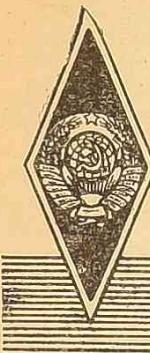

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

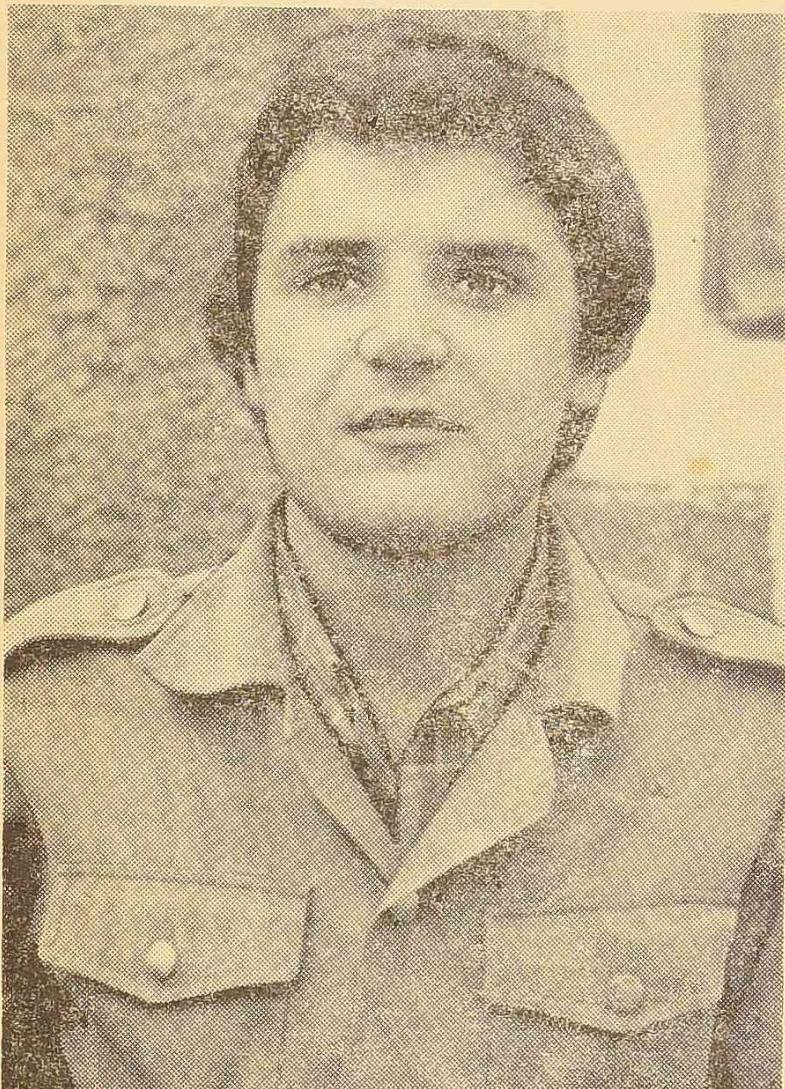
За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО Прапора ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВІДАННЯ 44-й № 31 (1325). 13 ЖОВТНЯ 1978 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

СТУДЕНТСЬКОМУ ПОЛЮ-ЗНАК ЯКОСТІ!

Правофлангові

Четверокурсник геофаку Володя СОВЕНКО завжди вико-
дить переможцем у соціалістичному змаганні серед студентів,
що працюють в колгоспі ім. Войкова Комінтернівського ра-
йону.

Фото М. Задорожного.

Ритми осіннього поля

Працюють по-ударному

Дівчата II курсу географічного факультету працюють в радгоспі «Одеський» Комінтернівського району. Фронт робіт — помідори й виноград. Норма на помідорах — 500 кг, а на винограді — 300 кг. На поле щодня виходить 21 дівчина. Група збирає по 8,5 тонни овоців та винограду за день. За тиждень з 25 по 30 вересня студенти записали на

свій рахунок 51 тонну!

На 130—160 процентів виконують норми студентки Тетяна Моргун, Галина Бантиш, Любов Кравцова, Марія Карагаур, Людмила Натальшина, Грина Дяченко та Елізабета Камаєва.

В. ГУРІЄНКО,
асистент кафедри
фізичної географії,
керівник групи.

Норму виконують всі

В колгоспі ім. Чапаєва Комінтернівського району пра-
цюють 25 другокурсників бі-
ологічного факультету. Зби-
рають виноград, копають бу-
ряк, чистять на току куку-
рудзу, виконують іншу ро-
боту. 12 студентів збирають за день по 2,5 тонни винограду, п'ятеро вантажать по 7,6 тонни буряків, 17 чоловік чистять по 18 тонн ку-
курудзи. Приклад у роботі

показують студентки К. Воля, Л. Цулукідзе, Г. Трохименко, В. Красохін, Г. Черников, С. Бунін, В. Герасимюк, Т. Яровенко. Норми виконують всі студенти без виключення.

В. ПЛАВІЧ,
асpirант кафедри
наукового комунізму,
керівник групи.

А змагаються студентські бригади, ланки під лозунгом: «60-річчю ВЛКСМ — удар-
ну працю!».

В колгоспі подбали про створення студентам найкращих умов для праці й від-
починку. Розміщені вони в гостинних будинках колгоспників, харчується їх щедро, по-
селянському. У поле й з поля — автомашинами. А настас вечір — танці, музика
біля клубу, концерти студентської художньої самодіяльності.

В. ЗАДОРОЖНИЙ.

МОСТИ ДРУЖБИ

Вузи обмінюються досвідом

◆ ПЕРШИЙ ДОГОВІР ПРО ДРУЖБУ І СПІВРОБІТНИЦТВО
МІЖ ОДЕСЬКИМ І СЕГЕДСЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ПІДПИСА-
НО 13 РОКІВ ТОМУ.

Якось восени до редакції зайшла четверокурсниця філфаку Наталка Романовська. Вона принесла замітку, що називалася «Спогади про Угорщину». Разом зі своїми однокурсниками дівчина побувала влітку в угорському таборі російської мови. 30 філологів — майбутніх фахівців російської мови і літературні — створювали мовне середовище, таке необхідне для угорських гімназистів, які вивчають російську мову. В замітці розповідалося не лише про будівлю табору, але й про ту непередавану атмосферу дружби, взаєморозуміння між молодими людьми з Радянського Союзу та Угорщиною.

Потім нам довелося розмовляти з доцентом географічного факультету І. М. Волошиним, який керував місячною практикою студентів географів ОДУ в Сегедському університеті. Він теж згадував надзвичайно щиру гостинність угорських побратимів, яка виявлялася на кожному кроці.

Голова Одеського обласного відділення Товариства радянсько-угорської дружби, ректор університету професор В. В. Сердюк розповідає: — Перший договір про дружбу і співробітництво між Одесським та Сегедським університетами строком на 5 років був вироблений і підписані у 1965 році. Після цього такі договори ми укладаємо кожні 5 років. На їх основі складаються щорічні робочі плани, для підписання яких, як і договорів, в Одесі або в Сегеді збираються делегації двох вузів.

Які ж практичні результати співробітництва наших вузів?

Проведення спільних наукових досліджень і глибоке ознайомлення з результатами, досягнутими в певній галузі вченими одного з вузів, сприяє підвищенню кваліфікації викладачів. Це особливо яскраво проявляється при написанні і захисті дисертаційних робіт на основі взаємних відряджень і стажувань. Ось, наприклад Сегедського університету Йожеф Кишпетер в своїй кандидатській дисертації використав матеріали спільних наукових досліджень кафедри експериментальної фізики ОДУ та інституту фізики Сегедського університету.

Проблемі «Роль держави у розвитку кооперативно-колгоспного виробництва» присвятили свої дисертації аспіранти ОДУ та Сегедського

університету П. Редько і Міклош Шишош. При написанні дисертацій наш угорський колега проходив стажування у нас в університеті, його керівником був завідувач кафедрою політекономії професор О. Г. Лобунець.

Та не лише дисертаційні роботи є результатом співробітництва наших вчених. За останні три роки викладачі і вчені Одеського та Сегедського університетів опублікували понад 30 спільних статей в угорських і радянських журналах. Особливу роль відіграє співробітництво кафедр наукового комунізму, політекономії і філософії.

Ректора доповнює начальник відділу по зарубіжних зв'язках університету К. К. Писін:

— Лише минулого року до нашого університету приїздило одинадцять представників угорського університету-побратима. Метою відряджень було читання лекцій, стажування, наукові конференції, обмін досвідом тощо. Угорщину відвідали завідувач кафедрою наукового комунізму доцент Д. М. Щербаков, професор юридичного факультету Є. В. Додін і заступник декана фізичного факультету доцент Г. Г. Чемересюк...

Договір про дружбу і співробітництво між ОДУ ім. І. І. Мечникова та Сегедським університетом імені Аттіла Йожефа передбачає не лише ось такі супутні наукові і навчальні зв'язки. Як розповів секретар комітету комсомолу університету Юрій Немченко, тісні контакти існують між комсомольськими організаціями двох вузів. Під час перебування угорських друзів у нас влаштовуються надзвичайно цікаві вечори інтернаціональної дружби, зустрічі з одеськими студентами. Ось уже ряд років університетський студентський будівельний загін «Сегед» щоліта виїжджає до Угорщини. Хлопці й дівчата працюють на будовах народного господарства братньої країни, встигають добре познайомитися з Угорчиною.

Закінчити цю коротку розповідь про дружбу вузів-побратимів хочеться словами ректора Сегедського університету Дьюсля Анталфі: «Зв'язки наших вузів природно вільяються у співробітництві наших міст, наших країн. Ця дружба народжена часом, епохою будівництва комуністичного суспільства».

В. БІЛОЗЕРКО.

Матеріали, присвячені Тижню дружби Чонградської і Одеської областей, чайте на 2-й та 3-й стор.

◆ ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Лекції трудівникам села

Викладачі кафедри історії КПРС Одеського державного університету — часті гости нашого Іванівського району. В гарячу пору живиного комплексу вони побували в багатьох господарствах і виступили з лекціями перед тру-
дівниками.

А нещодавно лектори організували в селищі Петрівка День науки. Кандидати історичних наук В. П. Захаров, Я. М. Штернштейн, П. С. Столляр, викладачі Є. І. Дятлов, В. І. Воєводін завітали на всі промислові підприємства, в школи селища.

Під час зустрічей з робітниками, вчителями і учнями

лектори прочитали лекції на такі теми: «Зростання і роль КПРС в будівництві комунізму», «Зовнішньополітичний курс партії», «Міжнародний огляд», «Доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на XVIII з'їзді ВЛКСМ», «Книги Л. І. Брежнєва «Мала Земля» та «Відродження».

Цікаві, змістовні лекції дуже сподобались петрівчанам.

Т. ЖИТКОВА,
відповідальний секретар
районного товариства
«Знання».
с. м. т. Іванівка.

ОБЛАСТЬ ЧОНГРАД

Територія області складає 4262,5 км², чисельність населення — 452600 чоловік. Обласний центр Сегед — відомий навчальний, культурний та науковий центр країни. В місті два університети, кілька інститутів та науково-дослідних центрів.

Найважливіші природні багатства області — нафта і газ. Область Чонград стоїть на першому місці в країні по кількості цілющих і гарячих джерел. За останні три десятиліття внаслідок швидкого індустриального розвитку промислова структура області суттєво змінилась. Добуток нафти і природного газу нині став однією з найзначніших індустриальних галузей області. Крім того, в області розвинуті такі галузі важкої промисловості, як виробництво машин і машинного обладнання, гірничо-добувна, хімічна промисловість, виробництво електричних машин і апаратури, виробів широкого вживання, транспортних засобів і приладобудування.

Внаслідок природних особливостей і виробничих традицій сільське господарство області вже перед другою світовою війною характеризувалося великими досягненнями у вирощуванні багатьох культур. Зокрема, міжнародно популярністю користуються сегедські паприка й цибуля. Після війни розвинулося садівництво, вирощуються в основному персики і зимові сорти яблук, що користуються попитом на світовому ринку. Значний експорт здійснюється в овочевництві. В області працює 7 держспілків, близько 100 сільськогосподарських виробничих і 18 галузевих кооперацій.

Область Чонград і польська Лодзь — області-побратими. Містами побратимами Сегеда стали фінський Турку та радянська Одеса.

В гостях у школярів

Нещодавно одна з груп угорських студентів відвідали середню школу ім. Добровольського. Нас запросили туди десятий клас.

Знайомство зі школою почалось з інтерклубу. Потім ми оглянули музей Г. Т. Добровольського — радянського космонавта, який вчився і закінчив цю школу. В музеї багато цікавих фотографій з життя Г. Т. Добровольського і інших радянських космонавтів, альбоми.

Потім наш викладач делегат XVIII з'їзу ВЛКСМ Л. В. Дрепіна розповіла старшокласникам про роботу форуму молоді.

Десятикласники цікавилися життям і діяльністю молоді Угорщини. Наша бесіда була дуже цікавою, дружньою.

Так ми дізналися, як вчаться і як живуть радянські школярі.

КАТАЛІН БЕСЕ, студентка. Угорська Народна Республіка.

ЯК У РІДНОМУ ДОМІ

Шостий рік приїжджають угорські студенти на шестивічні курси російської мови при Одеському університеті. На початку вересня прибула чергова група у складі 50 чоловік — студенти чотирьох педагогічних вузів Угорщини, які готовуються до викладання російської мови й літератури у загальні освітніх школах.

Наши співітчизники цікавляться життям, економічними досягненнями, культурою радянського народу. Тож, повернувшись додому, теперішні стажисти матимуть багато чого розповісти.

В Одесі студенти скрізь відчувають шире ставлення, турботу. Умови для навчання і відпочинку чудові. Лекції читають досвідчені викладачі. З великим інтересом угорська молодь слухає розповіді про досягнення радянського народу в будівництві соціалізму й комунізму, про нову Конституцію Союзу Радянських Соціалістичних Республік, боротьбу КПРС і Радянського уряду за міцний мир на планеті. Цікаво проходять лекції і практичні заняття з російської літератури, на яких студенти знайомляться з творами класиків,

сучасних радянських письменників.

Багато уваги приділяється розмовній мові. Її відведено майже половину часу, передбаченого програмою. І, звичайно, ніщо так не сприяє засвоєнню мовних навиків, як спілкування з радянськими ровесниками, ознайомлення з історичними й культурними пам'ятниками Одеси, відвідування концертів, вистав тощо.

Надзвичайно багато вражень приносить кожний день, а особливо вихідні. Щосуботи й неділі організовуються екскурсії в музеї, по пам'ятних місцях, в міста Іллічівськ, Кішинів, Ялту.

Як викладач, я можу з певністю сказати, що ці курси мають велике значення в підготовці і вихованні наших студентів. Спілкування з радянськими людьми, ознайомлення з їх історією, культурою, побутом, працею і досягненнями виховують почуття пролетарського інтернаціоналізму, підвищують загальний культурний рівень майбутніх педагогів. Такі контакти сприяють зближенню наших народів, зміцненню дружби.

Свої ширі почуття, симпатії до радянського народу,

народу — друга майбутні педагоги передаватимуть своїм вихованцям, як це вже роблять їхні старші колеги, що побували в Радянському Союзі в минулі роки.

Я розмовляю зі студентками про перші враження від Одеси. Це було напередодні Тижня дружби трудящих Одеської і Чонградської областей. Дівчата були дуже схвилювані цією подією. Ще б пак, приємно дізнатися, що твій рідний край, твоє місто тут в центрі уваги.

Корінна сегедка Агнеш Тот зачарована Одесою і Чорним морем.

— Ніколи не забуду своєї зустрічі з цим чудовим містом. Відразу по приїзді побігла на Приморський бульвар і довго стояла на Потьомкінських сходах. Аж не віриться, що я побувала на місці таких знаменитих подій! — захоплено розповідає вона.

— Ми вчора до сліз розхвилювалися, коли побачили, як наречені покладають квіти до пам'ятника Невідомому матросові. Прекрасний звичай! — схвилювано проводжала Юдіт Сюч.

Агнеш Коллар пригадала, як усі зрадили, коли, розкривши газету «Комсомольська іскра», побачили там

вірші сегедських поетів. Агнеш Коллар збирає пластики із записами народних пісень. За недовгий час перебування в Одесі вона вже зібрала чималу колекцію українських.

Агнеш Тот, Юдіт Сюч, Агнеш Коллар з Чонградської області. У ці дні друзі часто розпитують їх про звязки побратимів. Студенти пишали твір на цю тему.

Ержебет Піпиш і Ірен Конья представляють Бекешську область, у якої тісні контакти з пінзенцями. Магдина Ясапаті розповіла багато цікавого про дружбу трудящих Сольнівської області і Естонської РСР, Єва Барта — про Бачську і Кримську області.

Чудове це почуття — дружба. Автору цих рядків пощастило вже десятий раз відвідати вашу чудову країну. Побував я в різних містах і місцевостях — Казахстані, Чуваській АРСР, на Україні, і щоразу переконувався в дружньому до нас ставленні, щирості радянських людей. Справедливо про це сказав товариш Л. І. Брежнєв, що радянсько-угорська дружба стала надбанням мільйонів радянських і угорських трудящих.

ЛАСЛО ЗАХЕМСКІ, старший викладач пединституту імені Хо Ші Міна, УНР.

МОСТИ ДРУЖБИ

ДО ТИЖНЯ ДРУЖБИ ТРУДЯЩИХ ЧОНГРАДСЬКОЇ І ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ.

З Угорщини братньої повернувшись

ТРИЧІ мені довелося побувати на землях Угорщини. І кожного разу по-новому сприймалось бачене і почутое.

...То були важкі, тривожні місяці кінця 1944 і початку 1945 року. Кожен день наближалася жаданий час Перемоги. Відчуваючи свою повну пріреченість, неминучу відплату за вчинений злочин проти людства, гітлерівська кілька робить відчайдушну спробу відтягти подалі момент остаточного краху, не рахуючись ні з якими людськими жертвами.

Надзвичайно складно в той час виявилась обстановка для ряду з'єднань і частин Третього Українського фронту в районі м. Секешфехервара, озера Балатон. Тут відбулися відчально важкі, кровопролитні бої. В них довелось взяти безпосередню участь нашому 140-му мінометному полку. І ці місяці, як і Чекал, Надкінаж, Бічке, залишились глибокими зарубками в пам'яті моїх однополчан. Разом зі своїми солдатами, розвідниками Костем Петровим, Леонідом Плаксієм, П. Косигіним, зв'язківцями Віктором Фірсовим, Григорієм Ареф'євим довелось форсувати Дунай з тими піхотними частинами, які відвідували плацдарм на березі ріки в районі Бездамі. Занадто широкою здавалась вона тоді, коли довелось її перепливати під кулеметно-гарматним вогнем ворога.

Тут, на угорській землі, вершили свій ратний подвиг батареї Микола Артамонов, Григорій Блінов, Павло Мазін, Георгій Цикатунов, Іван Тимошенко, Григорій Кондратов, Петро Хаблов, Петро Фільберт, Володимир Неплюєв, Намаз Гусейнов, Іbrahim Деда-бас, Бартов Ала кул...

За включну мужність, про-

явлену в боях по звільненню Угорщини, наш полк двічі одержав подяку Верховного Головнокомандування і був нагороджений орденом Олександра Невського. Після звільнення Угорщини бойовий шлях нашого полку проліг в напрямку столиці Австрії — Відня...

Тоді, в ті важкі часи з фашистськими полчищами народжувалася нова Угорщина, Угорщина соціалістична народжуvalася її нова армія.

Вдруге мені довелося побувати вже в Угорській Народній Республіці влітку 1973 року. Живуши в готелі «Інтерпрес» на березі Балатона, я мав можливість відвідати навколошні міста і села. Скрізь відчувався трудівничий ритм. То йшов уже третій десяток років соціалістичних перетворень. Було радісно за ті досягнення, які здобути угорським народом в будівництві нового суспільства, що з особливою наочністю проявляється у зрослому добробуті широких народних мас, у культурі побуту.

В час війни в Шіофоці мені довелось поховати загиблого воїна полку Екова Саїда. Однак могили нашого воїна, жодного її сліду мені не вдалося виявити, хоч місце було добре примітне. Стало прикро. Та це було передчасно. Виявилось, що на околиці міста вдячні угорці створили кладовище загиблих радянських воїнів, сюди й було проведено перезахоронення останків полеглих.

Втретє мені довелося побувати в Угорщині з групою ви-

кладачів і студентів філологічного факультету університету. Ми ішли в м. Тату допомогти угорським гімназистам у вивченні російської мови. Чи міг я тоді у 1944—1945 роках уявити, що в наступному доведеться вчити ще ненароджених угорських юнаків і юнок! Ніяка найліпша фантазія тоді цього не могла підказати...

Наш «Ікарус» мчить прекрасною трасою, долячи кілометри за кілометрами. Перед очима пропливала добре оброблені поля та села і міста.

Проїздимо Татараману — центр вугільної промисловості країни, ще кілька кілометрів і, нарешті, м. Тата — наш кінечний пункт. Вже п'ятий рік в приміщенні місцевої доброкачісно збудованої, зі всіма зручностями сільськогосподарської школи щолипна збиряються гімназисти старших класів кількох областей, щоб удосконалити свої знання російської мови. Цей табір являє собою своєрідний методичний центр країни по вивченню російської мови як іноземної. За його прикладом уже в Угорщині створено два інших подібних табори. В майбутньому йдеся про те, щоб в кожній області був такий літній табір по вивченню російської мови. Кілька таких таборів для угорських учнів є і в Радянському Союзі, куди вони приїздять щоліта.

З перших днів перебування в таборі встановлюються між учнями і студентами, викладачами дружні взаємини. Радієш, бачачи цих юних громадян, допитливих, якось внутрішньо

осяяних в своєму устремлінні якомога більше пізнати країну Жовтня, вивчити мову велико-го Леніна. Наші викладачі, на-ші студенти не рахуються ні з часом, ні з затратою сил, до-кладають усіх зусиль, щоб до-помогти своїм юним друзям в їх нелегкому труді. Разом з ними вони беруть участь в супільно-корисній праці по упорядкуванні міста, в екскурсіях в Естергом, Дьер і інші міста. В основу вивчення мови покладено гуманістичне нача-ло: виховання громадянина со-ціалістичної Вітчизни.

Успішній роботі табору спри-яє постійна увага партійних і державних органів.

Дивлюсь на мирне життя Рес-публики, на її багаті ниви, на ритм праці заводів і фабрик, на виключну старанність гімназис-тів у вивченні російської мови і їх жадобу побувати в нашій країні і переконуясь, що не-даром пролито стільки крові радянських людей, недаром віддано стільки життя в ім'я тих великих соціалістичних пе-ретворень і звершень, якими позначене сьогодення угорсь-кого народу, в ім'я тих вели-ких накреслень, які намітив XI з'їзд Угорської соціалістич-ної робітничої партії.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ, доцент кафедри української літератури, колишній командир Першої батареї 140 ордена Олександра Невського мінометного полку.

«За наукові кадри»

ВЧИМО російську мову...

Вже 20 років існує Товариство радянсько-угорської дружби. Одеський державний університет є колективним його членом. Голова правління обласного відділення цього Товариства — ректор нашого університету професор В. В. Сердюк. Цілком зрозуміло, що з'язки наші з колегами з братньої країни досить велики.

Однією з форм дружніх з'язків і співробітництва нашого університету з вузами Угорщини стало стажування угорських студентів — майбутніх спеціалістів з російської філології на 6-тижневих постійних курсах при кафедрі російської мови для іноземних студентів.

З якими думками, почуттями, мріями приходили вони в Радянський Союз? Ось що розповідають угорські студенти.

АГНЕШ ТОТ:

— Я приїхала із Сегеда, в якому постійно живу і навчаюсь. Він розташований на півдні Угорщини і його називають «містом сонячного світла». Мені присмію відзначити, що вашу красуню Одесу з повним правом теж можна назвати містом сонячного сяйва і тепла.

Обидва наші міста люблять відвідувати туристи, тут є багато цікавого, привабливого, неповторного.

Відомо, що братні стосунки Одеси і Сегеда мають багаторічні традиції, а почалося все ще відтоді, як війська другого Українського фронту під командуванням маршала Р. Я. Малиновського визволили Сегед від фашистського ярма.

На лівому березі Тиси знаходитьться новий Сегед, де на ознаменування нашої дружби красивий, сучасний район носить назву Одеса. А тут, у вас, нам показали вулицю Сегедську.

Тісні економічні зв'язки існують між Одесою і Сегедом, Одеською і Чонградською областями. Минулого року проводились Дні Одеської області в Чонградській області. До нас приїжджають ветерани війни, передовики виробництва, інженери, викладачі, вчені, художники, письменники.

ЖУЖАННА БАРНА:

— Після закінчення навчання хочу викладати угорську і російську мови і літературу в селі чи невеличкому містечку. Мені хотілось б організувати гурток російської літератури. Тоді діти матимуть змогу краще і більше дізнатися про Радянський Союз. Я з радістю познайомлю їх з чудовими творами російських і радянських письменників і поетів.

АНІК КАТАЛІН:

— Мене цікавить історія і культура першої в світі Країни Рад. Я дуже люблю російську мову, і мені б хотілось прочитати в оригіналі твори Пушкіна, Лермонтова, Толстого, Маяковського, Шолохова. Тому я зраділа, коли дізналась про поїздку в Одесу. Сподіваюсь, що в Одесі, за 6 тижнів ми встигнемо багато чого зробити. Адже для того, щоб передати учням знання, насамперед потрібо чимало попрацювати мені самій. А для цього в Одеському університеті нам створили всі умови.

МАРІЯ БІАЧІЧ:

— Я вже багато читала про історію СРСР, а тепер з'явилась можливість для власного знайомства з нашою країною. І коли я стану вчителькою, то зможу розповісти дітям не тільки те, що читала, а й про побачення в Радянському Союзі.

ЕРЖЕБЕТ ЕММЕР:

— Наша країна, як і інші

соціалістичні країни, вдачна радянському народу за звільнення від фашизму. Радянський Союз допомагає намйти по шляху соціалізму до світла мети. Я хочу познайомитися тут, в Одесі, з цими гостинними, дружелюбними, ширими людьми, які готові завжди прийти на допомогу.

Ми попросили прокоментувати ці рядки завідучу кафедрою російської мови для іноземних студентів доцента М. Ф. Турутіну.

— Приємно читати ці висловлювання майбутніх угорських філологів. У нас в університеті навчається приблизно 350 іноземних студентів з 42 країн світу. І кожному з них допомагають оволодіти російською мовою викладачі нашої кафедри. Багато уваги приділяємо мілітарирам майбутніх угорських спеціалістів з російської філології. Щороку стажування у нас проходять студенти з Будапештського і Сегедського університетів, багатьох підінститутів Угорщини. Під час 6-тижневого стажування, крім практичних занять з граматики, фонетики, розмовної практики, лексики, воно знайомиться з визначними місцями Одеси, бувають у школах, на підприємствах, в театрах, організовуємо їм поїздку в Ялту і Кишинів.

Знаменно, що перебування першої в цьому учбовому році групи угорських студентів співпало з підготовкою до святкування Тижня Одеської і Чонградської областей. Це ще одне яскраве свідчення міцності радянсько-угорської дружби.

К. ЄВДОКИМОВА, співробітник кафедри російської мови для іноземних студентів.

НОВИЙ ИСТОРИЧНЫЙ РУБІЖ

◆ 7 ЖОВТНЯ РАДЯНСКИЙ НАРОД УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИВ ПЕРШУ РІЧНИЦЮ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ СРСР. ДО РЕДАКЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬ НАХОДИТИ ВІДГУКИ НА ЦЮ ПОДІЮ. СЬОГОДНІ ПУБЛІКУЄМО ОДИН З НІХ.

День 7 жовтня 1977 року людство назвало історичним, а подію, що викликала захоплення усього світу, поставило в ряд епохальних. Того дня телебачення, радіо, преса рознесли по планеті хвилюючі урочисті слова:

— Виражаючи волю радянського народу, виконуючи його доручення, Верховна Рада СРСР прийняла нову Конституцію Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Затверджено Основний Закон першої в світі загальнонародної соціалістичної держави...

Цим урочистим актом конституційно закріплено новий історичний рубіж нашої країни на шляху до комунізму — побудову розвинутого соціалістичного суспільства. Великий Жовтень докорінно змінив долю нашої Батьківщини, яка сьогодні в розві-

ті своїх творчих сил в авангарді соціалістичного прогресу впевнено крокує до світлих комуністичних висот. У нас побудовано суспільство могутніою, планомірно зростаючою економікою, неухильного піднесення добробуту і культури народу, соціально-політичної та ідеальної єдності всіх класів і соціальних верств, непорушної дружби націй і народностей.

Нинішні наші звершення, досягнуті під керівництвом Комуністичної партії, — поясне продовження справи Жовтня. Про це ми заявили на повний голос, приймаючи нову Конституцію СРСР — документ гуманізму і справедливості, дійсної свободи і справжньої демократії.

— Це той Основний Закон, якого ми чекали, — із задоволенням говорять усі радянські люди. — Він повністю відображає наші завоювання, наші сподівання і надії, правильно визначає наші права і обов'язки. Закріплюючи досягнуте, він відкриває перспективу дальнього розгортання комуністичного будівництва. П. ГРЕБЕНЮК, студент III курсу історичного факультету.

на Червоної Армії, Військо-Морського Флоту.

З'їзд засудив капітулянтську діяльність «Нової опозиції» і заявив про непорушну вірність комсомолу генеральній лінії партії.

Прийнято рішення про перейменування РЛКСМ на Всесоюзну Ленінську Комуністичну Спілку Молоді. Затверджено новий Статут РЛКСМ.

На з'їзді виступили М. І. Калінін, К. Є. Ворошилов, Е. Тельман.

VIII З'ЇЗД ВЛКСМ
5—16 травня 1928 року.

1.084 делегати представляли 1 мільйон 960 тисяч комсомольців.

Виходячи з рішень XV з'їзду ВКП(б), з'їзд закликав комсомольські організації посилити організаторську та ідеально-виховну роботу серед усіх груп і категорій молоді з метою широко залучити молоде покоління до загальнонародної боротьби за успішне виконання планів першої п'ятирічки по будівництву промислових об'єктів, соціалістичної колективізації сільського господарства.

Разом з товариством «Геть неписьменність!» і Наркомосвітою пройшло спеціальне засідання з'їзду, присвячене участі молоді в культурній революції.

На з'їзді виступили Й. В. Сталін, М. І. Калінін, А. В. Луначарський, Н. К. Крупська.

На урочистому засіданні з'їзду комсомолу було вручено перший орден — орден Червоного Прапора.

IX З'ЇЗД ВЛКСМ
16—26 січня 1931 року.

1.232 делегати представляли 2 мільйони 897 тисяч комсомольців.

З'їзд визначив завдання комсомольських організацій у боротьбі за виконання п'ятирічки за чотири роки, завершення побудови фундаменту соціалістичної економіки СРСР, всемірно розвиваючи з цією метою соціалістичне змагання, ударництво та інші трудові патріотичні починання.

(Далі буде).

До 60-річчя Ленінського КОМСОМОЛУ

Це твоя і моя біографія

(Продовження.)

VI З'ЇЗД РЛКСМ

12—18 липня 1924 року.

996 делегатів з'їзду представляли 822 тисячі комсомольців.

На першому урочистому засіданні з'їзду прийняв ім'я Леніна і перейменував РКСМ на Російську Ленінську Комуністичну Спілку Молоді (РЛКСМ).

Головну увагу з'їзду приділив питанням політичного виховання молоді, участі комсомолу в економічному будівництві, роботі серед робітничої, селянської молоді, дітей.

У своєму маніфесті, звертаючись до всіх комсомольців, до всієї робітничо-селянської молоді в зв'язку з прийняттям імені В. І. Леніна, з'їзд закликав підростаюче покоління під керівництвом партії оволодіти ленінізмом, неутомно трудитися, щоб виконати ленінські заповіти.

VII З'ЇЗД ВЛКСМ

11—12 березня 1926 року.

1.462 делегати представляли 1 мільйон 780 тисяч комсомольців.

Одностайно підтримавши рішення XIV з'їзду ВКП(б), VII з'їзд закликав комсомольські організації, всю молодь брати активну участь у соціалістичній індустриалізації країни і кооперуванні села.

Спеціальне засідання було присвячене завданням зміцнен-

господарством УНР, а також діяльністю географів Сегедського університету. Хочу підкреслити, що протягом всієї практики ми скрізь зустрічали щирій прийом і взаєморозуміння як з боку наших сегедських друзів, так і угорського народу.

Г. МІЩЕНКО,
доцент кафедри
фізичної географії,
керівник практики.

На знімку: географи ОДУ
в Сегеді.

Велике враження у нас залишилось від подорожі до Угорських Карпат.

Загальна протяжність нашої автобусної подорожі по УНР становить понад 1500 кілометрів.

Організовано і змістово пройшли дні практики в місті Сегеді. Цікаво проїхови в факультеті вечір дружби, в якому брали участь студенти та викладачі Сегедського університету і нашої групи.

Для наших студентів до-

ТРУДОВИЙ ДЕСАНТ ПЕРШОКУРСНИКІВ

У МІСЦІ прихід осені ще не так відчутний. Вдень, бува, асфальт по-літньому нагрівається, і в піджаку чи в теплій кофтині ходити жарко. Інша річ — за містом, на стежових просторах. До ніжної зелені озимини і чорноти свіжозоріх полів все більше доливаються дивні багряно-жовті барви лісомуг. Свіжий вітерець вдень і справжня прохолода вночі нагадують: осінь прийшла, поспішай, хліборобе!

так, дійсно, треба поспішати. Днями, дивись, вдається приморозки, і те, що не встигли зібрати з осінніх щедрих ланів, може загинути. Турботою про врожай і продиктовані заходи, яких вживают обласні партійні і радянські органи. Оголошено ударний декадник по завершенню осінніх польових робіт.

Студенти нашого університету і педагогічного інституту закликали усіх студентів, учнів технікумів і професійно-технічних училищ розгорнути широке змагання за надання максимальної допомоги трудівникам села на завершальній стадії сільськогосподарських робіт. В ударному декаднику беруть участь не лише старшокурсники, а й студенти перших курсів: на два тижні й вони виїхали в райони на допомогу сільським трудівникам.

Сьогодніша наша розповідь — про трудовий десант першокурсників. Він — досить численний. Понад 800 молодих, завзятих хлопців і дівчат виїхали в господарства Овідіопільського та Білгород-Дністровського районів на збирання винограду. Ми побували в двох господарствах.

Колгосп «Розквіт» Білгород-Дністровського району. На виноградних плантаціях тут працюють першокурсники фізичного факультету. В момент нашого приїзду була обідня перерва. Сюди, прямо в поле, студентам привезли гарячу, добре приготовлену страву. Після обіду — політінформація. Її провів старший групи Б. А. Алтоїз. Дочекавшись, коли студенти розійдуться по рядках, розмовляємо з Бори-

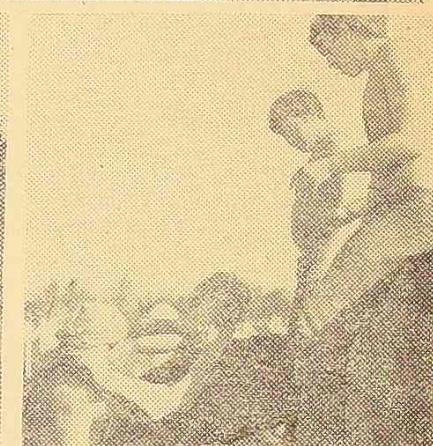
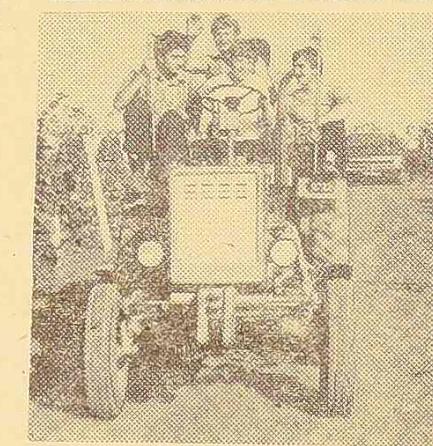

сом Анатолійовичем.

— Всі наші хлопці й дівчата, — розповідає він, — працюють ланками по 9—13 годин. Студент-ланковий повністю веде облік зібраного винограду, а потім на оперативній нараді доповідає про результати роботи своєї ланки за день. Тут же, на оперативці, визначаються як передові ланки, так і окремі студенти, що домоглися найвищого виробітку. Прізвища передовників одразу з'являються в бойових листках. Наприклад, у випусковій бойовій листка за 7 жовтня кращими були названі ланки О. Будченко, О. Сайка та Т. Храмової. Як свідчить листок, найкраще в той день попрацювали В. Герасютенко (170% норми), І. Дулапчі, В. Зінченко, Н. Горон, В. Бабін (всі 140% норми). Тут же й прізвища вантажників А. Городиського та Л. Герцмана.

Серед фізиків, які працюють в «Розквіті», розгорнулося соціалістичне змагання. Кожна ланка прагне вийти вперед, домогтися рекордного виробітку.

А поруч, в сусідньому селі, в колгоспі «Іскра» на винограднику працюють першокурсники англійського та німецького відділень факультету романо-германської філології. І правління колгоспу, і керівництво факультету задоволені роботою першокурсників, а ті в свою чергу намагаються з дня у день працювати краще,

чимдалі більше збирати за день винограду. А виробіток у студентів чималий. Наприклад, в день свята — річниці нової Конституції СРСР — хлопці й дівчата відправили з плантації на переробку 10 тонн винограду.

Перед у соціалістичному змаганні веде ланка Лариси Войтків (німецьке відділення). Сім дівчат збиряють щодня майже 2,5 тонни сонячних грон. Кожна виконує по півтора норми.

...Ми вихопили лише два фрагменти з великої студентської битви за врожай, два фрагменти трудового десанту першокурсників, що триває нині на ланах. Але й вони, оцінивши штрихи, яскраво свідчать

про те, що студенти наші працюють на совість, по-комсомольськи. Та інакше й бути не може: 60-ті роковини ВЛКСМ незабаром, і кожна комсомольська група, кожен студент-комсомолець прагнуть підготувати ювілеюві й свої добри трудові подарунки.

В. ГОМІН,
наш спецкор.

◆ Лариса Войтків — ланкана передової ланки дівчат-першокурсниць факультету РГФ; Олена Будченко, першокурсники фізичного факультету;

◆ через годину виноград, зібраний студентами, потрапить на винзавод; Фото М. Задорожного.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

◆ КЛУБ ЦІКАВИХ ЗУСТРІЧЕЙ

Від «Артлото» до «Учителя танців»

...Вже коли він був широко відомим як ведучий популярної програми «Артлото», на телестудію прийшов лист: «Шановний товаришу Чеханков! У вас такі добре і чуйні очі. Ви ні в чому не можете відмовити. Пришліть, будь ласка, фотографію Мусліма Магомаєва».

Ось такий несподіваний удар може інколи нанести доля! Про цей випадок Федір Чеханков згадує тепер з посмішкою, хоча тоді йому було не до сміху.

Коли готувалася перша передача «Артлото», вийшло так, що терміново довелося шукати нових ведучих замість намічених раніше. Вибір прийшовся на молодого актора Центрального театру Радянської Армії Федора Чеханкова. Його партнершою стала Жанна Горшеня.

Дебют видався вдалим, на першу передачу відгукнулося три мільйони телеглядачів. Так для Федора Чеханкова відбувся крутий поворот в його акторській долі, і зустрічі з ним на голубому екрані стали жаданими для бага-

тьох любителів естрадної пісні.

Телеглядачі — народ вимогливий. Догодити йому надзвичайно важко. Кожну нову передачу вони зустрічують з відомою долею скептицизму. А згадайте, скільки ведучих змінювалося в «Клубі кіномандрівок» чи в програмі «У світі тварин». Не кажучи вже про те, скільки доводиться потерпіти від глядачів нашим спортивним коментаторам.

Від ведучого телепрограми «Артлото» вимагалися і неабиякі музичні дані, і вміння швидко знайти контакт з аудиторією, і тонке почуття гумору... Словом, нелегко бути «хазяїном» такої популярної програми, вчитися довелося буквально на ходу. Глядачі майже одразу признали його, хоча на перших порах приходили в студію і обурливі листи, автори которых рішуче вимагали «відставки» Чеханкова. Але потім справи пішли на лад — просла популярність передачі авторитет його ведучого. Федору Чеханкову довелося

вести «Артлото» з Жанною Горшененою, Ларисою Голубкіною, іншими акторами. Найбільш вдалим вийшов дует з Людмилою Сенчиною. А потім в ефір вийшла остання програма «Артлото». Мода на цю передачу пройшла, і прийшла пора розлучатися з багатомільйонною аудиторією телеглядачів. Але й зараз, коли ліне мелодія, що кликала нас до екранів суботніх вечорами, ми згадуємо чаювливого ведучого «Артлото».

Федір Чеханков ніпн один з провідних акторів Центрального театру Радянської Армії. Грас ролі серйозні та комедійні. Грас в спектаклях класичних і сучасних. Нещодавно йому аплодували одеські глядачі — він приїздив до Одеси на гастролі.

Ну, а як же з голубим екраном? Думається, що коли вже зустріч з масовим глядачем і відбулася, і була вона приемною, то зустріч ця — не остання.

А. ГУНЧЕНКО.

РОЗНОРЯДКА НА ФАКУЛЬТЕТИ, КАФЕДРИ, НАУКОВІ ПІДРозділи УНІВЕРСИТЕТУ БУДЕ РОЗІСЛАНА. ГРОШІ ЗА ПЕРЕДПЛАТУ ЗДАВАТИ ДО КАСИ УНІВЕРСИТЕТУ, А КОРІНЕЦЬ КВИТАНЦІ СЛІД ПРЕДЯВИТИ В РЕДАКЦІЮ.

Віктор Омелянович Котов-Хроменко

27 вересня після тяжкої тривальної хвороби у віці 54 роки помер завідувач кафедрою психології університету доцент Віктор Омелянович Котов-Хроменко.

В. О. Котов-Хроменко народився 29 вересня 1924 року в Одесі. В серпні 1941 року добровольцем пішов на фронт, дівчі був поранений. В 1946 році демобілізувався з лав Радянської Армії. За боїві заслуги був нагороджений трьома орденами Червоного Прапора і медалями. З 1950 року він — член КПРС.

В 1948—1951 роках В. О. Котов-Хроменко працював вчителем середньої школи в Одесі, секретарем Воднотранспортного району комсомолу, з 1951 по 1953 роки був секретарем комітету комсомолу університету.

Освіту здобув на філологічному факультеті нашого університету, який скінчив 1952 року. По закінченні в 1958 році аспірантури, захистив кандидатську дисертацію, працював старшим викладачем, потім доцентом кафедри психології Одеського університету.

В жовтні 1960 року В. О. Котов-Хроменко переходить на роботу в Одеський педінститут, де був проректором по науковій роботі. З 1971 по 1976 роки очолював кафедру психології інституту.

З 1976 року Віктор Омелянович завідував кафедрою психології нашого університету. Займався актуальними проблемами

психології навчання. Він — автор 32 наукових публікацій, в тому числі двох монографій, які отримали визнання і високу оцінку наукової громадськості.

В. О. Котова-Хроменна відзначала дивна чуйність, душевне ставлення до людей, скромність, принциповість.

Світла пам'ять про Віктора Омеляновича — чудову людину, комуніста, вченого — завжди збережеться в серцях тих, хто зізнав його.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

РОЗPOЧАЛАСЯ ПЕРЕДПЛАТА

на університетську багатотиражну газету
«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА РІК — 80 коп.

«За наукою кадри», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. (На українському языку).

ЛІШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДТЬЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).